

Scenarijais grįstas mokymasis, skirtas
žaliųjų transversaliųjų įgūdžių ugdymui turizme
(TRANS4GREEN)

2023-2-BG01-KA210-VET-000185392

1 LYGIO VERTINIMAS: REAKCIJA DALYVIŲ VERTINIMO ANKETA

TEMOS KODAS

TEMOS PAVADINIMAS

ESCO ĮGŪDIS

T03

TVARAUS VARTOJIMO IR IŠTEKLIŲ
NAUDOJIMO EFEKTYVUMO SKATINIMAS,
SIEKiant SUMAŽINTI POVEIKĮ APLINKAI

IMTIS VEIKSMŲ
NEIGIAMAM VARTOJIMO
POVEIKIUI SUMAŽINTI

Gerbiamas dalyvi, įvertinkite šiuos savo mokymosi patirties aspektus:

KIEK ESATE ĮSITIKINĘ, KAD GALĖSITE PANAUDOTI TAI, KO IŠMOKOTE, DARBO APLINKOJE? *(Pasirinkite vieną)*

Dar nepasiruošęs – Negaliu panaudoti šių įgūdžių realioje darbo situacijoje

Bazinis supratimas – suprantu sąvokas, bet man reikėtų daug pagalbos, kad jas naudočiau

Įgūdžių lavinimas – su tam tikra pagalba ar priežiūra galiu šiuos įgūdžius panaudoti praktinėse užduotyse.

Pasitikintis savimi – galiu puikiai panaudoti šiuos įgūdžius savarankiškai realioje aplinkoje.

Eksperto lygis – galiu labai gerai panaudoti šiuos įgūdžius ir galėčiau padėti kitiems juos naudoti.

APGALVOJANT ŠIOJE TEMOSE DĖSTOMAS SĄVOKAS, KIEK ESATE MOTYVUOTI NAUDOTI ŠIUOS ĮGŪDŽIUS REALIOJE DARBO APLINKOJE? *(Pasirinkite vieną)*

Ne prioritetas – neplanuoju sutelkti dėmesio į šių įgūdžių naudojimą.

Žemas prioritetas – galbūt panaudosiu šiuos įgūdžius, bet jie nebus pagrindinis dėmesio objektas.

Vidutinis prioritetas – stengsiuosi panaudoti šiuos įgūdžius, kai tik įmanoma.

Didelis prioritetas – aktyviai ieškosiu būdų, kaip panaudoti šiuos įgūdžius.

Svarbiausias prioritetas – šių įgūdžių panaudojimas bus vienas iš pagrindinių mano tikslų.

Kurios mokymų dalys buvo NAUDINGIAUSIOS jūsų mokymuisi? Ką mes turėtume būtinai išlaikyti būsimuose mokymuose?

**Scenarijais grįstas mokymasis, skirtas
žaliųjų transversaliųjų įgūdžių ugdymui turizme
(TRANS4GREEN)**

2023-2-BG01-KA210-VET-000185392

Kurios mokymo dalys GALĖTŲ BŪTI GERESNĖS arba NAUDINGESNĖS jūsų mokymuisi?

Atminkite, kad jūsų atsiliepimai yra labai svarbūs, ypač suteikiant mums konstruktyvių idėjų tobulėjimui.

Ar yra kas nors, ko nepaklausėme, bet, jūsų manymu, tai svarbu? Ar dar norėtumėte su mumis pasidalinti?

**Scenarijais grįstas mokymasis, skirtas
žaliųjų transversalių įgūdžių ugdymui turizme
(TRANS4GREEN)**

2023-2-BG01-KA210-VET-000185392

2 LYGIO VERTINIMAS: MOKYMASIS VERTINIMO TESTAS

TEMOS KODAS

TEMOS PAVADINIMAS

ESCO ĮGŪDIS

T03

**TVARAUS VARTOJIMO IR IŠTEKLIŲ
NAUDOJIMO EFEKTYVUMO SKATINIMAS,
SIEKiant SUMAŽINTI POVEIKĮ APLINKAI**

**IMTIS VEIKSMŲ
NEIGIAMAM
VARTOJIMO POVEIKIUI
SUMAŽINTI**

Pasirinkite vieną teisingą atsakymą:

1. (Teisinga ar klaidinga) **Turizmas reikšmingai prisideda prie pasaulinio aplinkosauginio pėdsako, nes savo vertės grandinėje jis liečia daugelį veiklų ir sektorių, kurie daro netiesioginį poveikį aplinkai?**
A) Teisinga.
B) Klaidinga.
2. **Kuris iš šių pavyzdžių yra per didelio vartojimo turizme pavyzdys?**
A) Viešbučiai, įrengiantys energiją taupančias apšvietimo sistemas
B) Turistai, patys pildantys butelius vandens stotyse
C) Restoranai, perkantys maistą vietoje
D) Svečiai, kurie bufetuose suvalgo per daug maisto ir palieka jį nesuvalgytą
3. **Kodėl išteklių naudojimo efektyvumas svarbus turizmo verslui?**
A) Tai sumažina poveikį aplinkai ir eksploataavimo išlaidas
B) Tai padidina vienkartinio plastiko naudojimą
C) Tai skatina turistus vartoti daugiau
D) Tai panaikina poreikį užtikrinti svečių informuotumą
4. **Remiantis pasauliniais tyrimais, koks procentas maisto yra iššvaistomas visame pasaulyje?**
A) Apie 26 %
B) Apie 5 %
C) Apie 10 %
D) Apie 60 %
5. **Kuris iš šių teiginių geriausiai atspindi turistų „atsakingą vartojimą“?**
A) Ilgas dušas atsipalaidavimui po kelionės
B) Šviesos ir oro kondicionieriaus palikimas įjungtų, kai nesama kambaryje
C) Viešojo transporto pasirinkimas vietoj asmeninio automobilio

**Scenarijais grįstas mokymasis, skirtas
žaliųjų transversaliųjų įgūdžių ugdymui turizme
(TRANS4GREEN)**

2023-2-BG01-KA210-VET-000185392

- D) Reikalavimas kasdien keisti rankšluosčius ir patalynę
6. **Kokia yra viena iš pagrindinių plastiko perteklinio naudojimo turizme pasekmių aplinkai?**
- A) Didesnis turistų pasitenkinimas
  - B) Jūrų taršos ir mikroplastiko augimas
  - C) Sumažėjęs anglies dioksido išmetimas
  - D) Didesnis išteklių naudojimo efektyvumas
7. **Kuri svetingumo praktika padeda sumažinti neigiamą vartojimo poveikį?**
- A) Įrengti vandens butelių papildymo stoteles
  - B) Siūlyti neribotą kiekį vienkartinį šiaudelių
  - C) Visą naktį paliekami įjungti šviestuvai „atmosferai“ palaikyti
  - D) Maisto importas tolimais atstumais
8. **Koks yra pagrindinis „išteklių efektyvumo“ sąvokos akcentas?**
- A) Energijos vartojimo didinimas nepaisant tvarumo
  - B) Kuo didesnio produktų kiekio vartojimas siekiant paremti vietines rinkas
  - C) Išteklių naudojimas taip, kad būtų kuo mažiau atliekų ir kuo daugiau vertės
  - D) Svečių dalyvavimo tvarumo užtikrinime ignoravimas

Puiku! Ačiū!

**Scenarijais grįstas mokymasis, skirtas
žaliųjų transversalių įgūdžių ugdymui turizme
(TRANS4GREEN)**

2023-2-BG01-KA210-VET-000185392

Teisingi atsakymai:

1. A
2. D
3. A
4. A
5. C
6. B
7. A
8. C

**Scenarijais grįstas mokymasis, skirtas
žaliųjų transversalių įgūdžių ugdymui turizme
(TRANS4GREEN)**

2023-2-BG01-KA210-VET-000185392

2 LYGIO VERTINIMAS: MOKYMASIS UŽDUOTIS

TEMOS KODAS

TEMOS PAVADINIMAS

ESCO ĮGŪDIS

T03

**TVARAUS VARTOJIMO IR IŠTEKLIŲ
NAUDOJIMO EFEKTYVUMO SKATINIMAS,
SIEKiant SUMAŽINTI POVEIKĮ APLINKAI**

**IMTIS VEIKSMŲ
NEIGIAMAM
VARTOJIMO POVEIKIUI
SUMAŽINTI**

Individualiam darbui

Užduotis:

Įvertinti, kaip vienkartinio naudojimo plastiko atsisakymo politikos įgyvendinimas gali paveikti turizmo įmonės tvarumą ir konkurencingumą, atliekant SWOT analizę.

Instrukcijos:

- Pasirinkite turizmo įmonės tipą – pavyzdžiui, viešbutį, restoraną, stovyklavietę, kelionių organizatorių ar ekologinį kurortą.
- Trumpai aprašykite, kokie vienkartinio naudojimo plastikiniai daiktai šiuo metu naudojami (pvz., buteliai, šiaudeliai, puodeliai, stalo įrankiai, pakuotės).
- Ištirkite galimas tvarias alternatyvas – perdirbamus, biologiškai skaidžius arba daugkartinio naudojimo produktus.
- Parenkite šiai priemonei skirtą SWOT analizę:

Stiprybės	Silpnybės
Galimybės	Grėsmės

**Scenarijais grįstas mokymasis, skirtas
žaliųjų transversaliųjų įgūdžių ugdymui turizme
(TRANS4GREEN)**

2023-2-BG01-KA210-VET-000185392

3 LYGIO VERTINIMAS: ELGESYS

KONTROLINIS SĄRAŠAS

TEMOS KODAS

TEMOS PAVADINIMAS

ESCO ĮGŪDIS

T03

**TVARAUS VARTOJIMO IR IŠTEKLIŲ
NAUDOJIMO EFEKTYVUMO SKATINIMAS,
SIEKiant SUMAŽINTI POVEIKĮ APLINKAI**

**IMTIS VEIKSMŲ
NEIGIAMAM VARTOJIMO
POVEIKIUI SUMAŽINTI**

INSTRUKCIJOS: Šis kontrolinis sąrašas skirtas įvertinti, kaip dalyviai taiko tvaraus vartojimo ir išteklių naudojimo efektyvumo praktikas savo kasdieniame gyvenime ir/ar darbo vietoje po mokymų baigimo (bent po 1 mėnesio). Įvertinkite kiekvieną punktą pagal toliau pateiktą skalę.

1 – 2 – 3 – 4 – 5 –
Niekada Retai Kartais Dažnai Visada

1. Tvaraus vartojimo praktikų taikymas

Sumažina nereikalingą maisto, vandens ar energijos naudojimą kasdienėse užduotyse ir bendravime.

Vengia vienkartinio naudojimo daiktų arba juos pakeičia daugkartinio naudojimo alternatyvomis.

Taiko teisingą atliekų rūšiavimą (perdirbamos medžiagos, kompostas, bendros atliekos).

Skatina svečių / kolegų ar komandos draugų išteklius taupančius įpročius.

2. Išteklių efektyvumas

Scenarijais grįstas mokymasis, skirtas žaliųjų transversaliųjų įgūdžių ugdymui turizme (TRANS4GREEN)

2023-2-BG01-KA210-VET-000185392

Nustato būdus, kaip sumažinti per didelį vartojimą kasdienėje veikloje darbo vietoje arba švietimo įstaigoje.

Naudoja turimas priemones vartojimui stebėti (pvz., skaitiklius, įrašus, kontrolinius sąrašus).

Siūlo nedidelius, praktiškus veiksmus efektyvumui gerinti (pvz., porcijų kontrolę, papildymo stoteles).

3. Atsakomybė už aplinkosaugą

Nuolat remia iniciatyvas, skirtas sumažinti neigiamą vartojimo poveikį.

Dalijasi idėjomis su kolegomis ar komandos draugais, kad būtų išvengta švaistymo ar neefektyvumo.

Skatina svečius ar komandos draugus elgtis atsakingai vartojimo atžvilgiu.

4. Nuoseklumas ir rezultatai

Reguliariai, o ne retkarčiais, demonstruoja tvaraus vartojimo praktikas.

Rodo išmatuojamus patobulinimus (pvz., mažiau atliekų, mažesnės sąskaitos už išteklius).

Gauna teigiamų atsiliepimų iš vadovų / kolegų / lektorių ar komandos draugų už pastangas efektyviai naudoti išteklius.

Baigę vertinimą, apibendrinkite išvadas:

- **Aukštas lygis (vidutinis balas 4–5):**

Dalyvis nuosekliai taiko praktikas, yra pavyzdžiu kitiems.

**Scenarijais grįstas mokymasis, skirtas
žaliųjų transversalių įgūdžių ugdymui turizme
(TRANS4GREEN)**

2023-2-BG01-KA210-VET-000185392

- **Vidutinis lygis (vidutinis balas 3):**

Dalyvis taiko kai kuriuos metodus, bet nenuosekliai, jam reikia pagalbos.

- **Žemas lygis (vidutinis balas 1–2):**

Dalyvis retai taiko praktikas, reikėtų nustatyti kliūtis (motyvacijos, išteklių, valdymo).

Scenarijais grįstas mokymasis, skirtas
žaliųjų transversaliųjų įgūdžių ugdymui turizme
(TRANS4GREEN)

2023-2-BG01-KA210-VET-000185392

4 LYGIO VERTINIMAS: REZULTATAI

KONTROLINIS SĄRAŠAS

TEMOS KODAS	TEMOS PAVADINIMAS	ESCO ĮGŪDIS
T03	TVARAUS VARTOJIMO IR IŠTEKLIŲ NAUDOJIMO EFEKTYVUMO SKATINIMAS, SIEKiant SUMAŽINTI POVEIKĮ APLINKAI	IMTIS VEIKSMŲ NEIGIAMAM VARTOJIMO POVEIKIUI SUMAŽINTI

Instrukcijos: Šis kontrolinis sąrašas skirtas darbo vietos vadovams arba vadybininkams įvertinti išmatuojamus tvaraus vartojimo ir išteklių naudojimo efektyvumo praktikos rezultatus po mokymų (bent po 1 mėnesio). Prašome naudoti kiekvienam punktui pateiktą skalę:
0 = Be pokyčių | 1 = Kai kurie pokyčiai | 2 = Aiškūs teigiami pokyčiai

1. Palyginimas prieš ir po - *patikrinkite duomenis mėnesį prieš mokymus ir mėnesį po jų.*

- Šiukšliadėžės rodo sumažėjusį maisto atliekų ir vienkartinio plastiko kiekį. ☐ 0 ☐ 1 ☐ 2
- Sąskaitos už elektrą ir vandenį / skaitikliai rodo sumažėjusį išteklių naudojimą. ☐ 0 ☐ 1 ☐ 2
- Įrašai rodo, kad užsakoma ar suvartojama mažiau vienkartinų daiktų (pakuočių, stalo įrankių, butelių). ☐ 0 ☐ 1 ☐ 2

Rezultatas (0–6): ____

2. Trumpos apklausos / atsiliepimai – *surinkite darbuotojų ir turistų atsiliepimus (2–3 trumpi klausimai).*

- Darbuotojai praneša apie padidėjusį informuotumą apie išteklių naudojimo efektyvumą ir jų taikymą. ☐ 0 ☐ 1 ☐ 2
- Turistai pastebi mažiau matomų atliekų ir geresnes tvarumo pastangas. ☐ 0 ☐ 1 ☐ 2

Scenarijais grįstas mokymasis, skirtas žaliųjų transversaliųjų įgūdžių ugdymui turizme (TRANS4GREEN)

2023-2-BG01-KA210-VET-000185392

Bendras pasitenkinimas įmonės atsakingo vartojimo priemonėmis padidėjo. ☐ 0 ☐ 1 ☐ 2

Rezultatas (0–6): _____

3. Stebėjimas – vadovai / mokymų lektoriai stebi darbuotojų kasdienę veiklą.

Darbuotojai mažina nereikalingą vartojimą (vandens, energijos, medžiagų). ☐ 0 ☐ 1 ☐ 2

Atliekų rūšiavimo ir perdirbimo praktika akivaizdžiai taikoma. ☐ 0 ☐ 1 ☐ 2

Svečiai raginami vengti per didelio vartojimo ir švaistymo. ☐ 0 ☐ 1 ☐ 2

Įdiegtos išteklių naudojimo efektyvumo iniciatyvos (pvz., papildymo stotelės, porcijų kontrolė, informaciniai ženklai). ☐ 0 ☐ 1 ☐ 2

Rezultatas (0–8): _____

Galutiniai rezultatai

Bendras rezultatas (0–20): _____

Interpretacija:

- **13–20 balų:** Puikūs rezultatai – akivaizdus pagerėjimas mažinant neigiamą vartojimo poveikį.
- **7–12 balų:** Vidutiniai rezultatai – tam tikri patobulinimai, reikalingas pastiprinimas.
- **0–6 balai:** Silpni rezultatai – nėra reikšmingų pokyčių, reikėtų išanalizuoti kliūtis (išteklių, motyvacijos ar vadovybės paramos trūkumas).